

TANTÁRGYI ADATLAP

Tantárgy neve: Műhelygyakorlat kivitelezés díszlet 1-3 (BA)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: specializáció szerinti kötelező tantárgy	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” elmélet:40%, gyakorlat: 60%	
A tanóra típusa¹: gyakorlati és elméleti óraszám: heti 2 óra az adott félévben, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők²: színházi előadások díszleteinek elemzése, színházlátogatás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb³): gyakorlati - tervezési koncepció tervekkel alátámasztott prezentálása Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁴: makett készítés és 3D vizualizáció	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.-4.-5. félév	
Előtanulmányi feltételek: Látványtervezési alapismeretek díszlettervezés 1-2, a félévek egymásra épülnek	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása: Gyakorlati jeggyel záruló három féléves kurzus során egy előadás, vagy mozgóképes műfajú produkció komplex látványtervezését kiegészítendő teljes műszaki dokumentáció elkészítése a feladat. A képzés során foglalkozunk a korszerű anyagok releváns tulajdonságaival, teátrális lehetőségeivel. Az alapos anyagismeret tágitja a tervező mozgásterét. A másik fő irány a szerkezettervezés. A tervezőnek képesnek kell lennie a díszletet gyártható, a napi színpadi rutinban, illetve jól használható, szállítható és raktározható, biztonságos, a megfelelő esztétikai és teátrális hatásra képes színpadi tárgyként megterveznie. Az átfogó szerkezettervezési stúdiumok kötődnek a féléves tervekhez, így a valós tervek és a diplomamunkák konzultációi során mindvégig folytatódnak. A díszletek kivitelezéséhez szükséges jól olvasható, a műhelyek számára is jól értelmezhető technikai és műhelyrajzokat kell készítenie a hallgatóknak. A tervezési feladat része a díszlet költségbecslése is, mely az egymásra épülő egyes munkafolyamatok átlátását és a pontos díszletanyag használat meghatározását követeli meg a hallgatóktól, mely munkában szcenikai szakember segíti őket. Az első szemeszter programja a színházépület és beépített szerkezeteinek megismerése, továbbá a díszletépítés anyagainak és szerkezeteinek, a kivitelezés, építés-bontás sajátosságainak elsajátítása. Az anyaghasználat, a szerkezet, a működés és a látvány összefüggése. Tervdokumentáció készítése. Az második szemeszter tematikája a filmes látványtervezés és ahhoz kapcsolódóan az art department felépítésének megismerése, és a csapatban való műhelymunka elsajátítása. A filmes díszletek sajátos szerkezeti igényeit és azok alkalmazását sajátítják el a hallgatók a félév során. A harmadik szemeszter témája a nagyszínpadi szcenikai megoldások és a stúdió színpad lehetőségeinek összehasonlítása konkrét tervezési feladaton keresztül – a bábdíszlet tervezési sajátosságai.	

¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)

Óvári Győző: **A színháztechnika elméleti alapjai**
Színház- és Filmművészeti Főiskola, 1975

Koós Lajos: **SZCENIKA 1-5.**
Színház- és Filmművészeti Főiskola, 1998

Romvári József: **Mozgóképes látványtervezés jegyzetek**
Magyar Képzőművészeti Egyetem, 2004

SZÍNPADTECHNIKA folyóirat számai.

Harrold Burris – Meyer and Edward C.Cole: **SCENERY FOR THE THEATRE
The Organization, Processes, Materials, and Techniques Used to Set the Stage**
Little, Brown and Company – Boston – Toronto, 1938
ISBN 978-0316117548

Scenery: Draughting and Construction for Theatres, Museums, Exhibitions and Trade Shows
Routledge, 2013
ISBN 978-1135868420

F. Bellman: **SCENE DESIGN, STAGE LIGHTING, SOUND,
COSTUME AND MAKEUP**
Harper and Row Publishers.Inc., 1983
ISBN 978-0060406127

Heffner – Selden – Sellman: **MODERN THEATRE PRACTICE
A handbook for nonprofessionals**
Prentice - Hall Intern. Inc, London, 1946

Samuel Selden and Tom Rezzuto: **ESSENTIAL OF STAGE SCENERY**
Prentice - Hall International Inc, London
ISBN 978-0390793515

Creaticce Successful set Design
Atlantic Pubishing Group, 2018
ISBN 9781620236086

Making the Scene: A History of Stage Design and Technology in Europe and the United States
Thobin Theatre Art Found, 2010
ISBN 978-0292722736

Film Architecture: Set Designs from Metropolis to Blade Runner
Prestel Munich, New York, 1996
ISBN 3-7913-1656-2

Understanding Design in Film Production
Doyle, Barbara Freedman, Routledge, 2019
ISBN 978-1-138-05869-9

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása

- Alapos színház technológiai és scenikai ismeretek - Mindenre kiterjedő ismeretek a díszletgyártási folyamatokkal kapcsolatban - A díszletgyártásban használt anyagok fizikai és strukturális ismerete - A színházi hierarchia és struktúra ismerete a scenográfia szemszögéből b) képességei - A hallgató által tervezett díszlet teljes kivitelezési dokumentációinak elkészítése - A tervekhez szükséges megfelelő anyagválasztási tudás - A kivitelezés teljes körű átlátása és irányítása, döntéshozatali képesség és tudás - Költségvetéshez átlátásához és készítéséhez való ismeretek c) attitűd - Tudását folyamatosan mélyíti - Tanulmányozza a kortárs díszletkivitelezési technikákat - Képes a team munkára alkotó és kreatív módon d) autonómia, felelősség - A közösségi munkában a mű művészi minőségének létrehozását képviseli
Tantárgy felelőse: dr. Kiss Gabriella DLA
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) és elérhetősége(ik): Szakács Ferenc, Tompai Zsuzsanna scenikus, Torma Gábor
A tantárgy tanításának időpontja/helyszíne: Epreskert, külső helyszínen díszletműhelyekben
Tantárgykódja: LAA-MŰKD01-C-25, LAA-MŰKD02-C-25, LAA-MŰKD03-C-25
Felelős tanszéke: Látványtervező tanszék
Képzési idő szemeszterekben: 3 félév
Tanórák száma összesen: 26 + 30 +26
Tanulmányi követelmények: A színpadtechnikai alapok ismerete elengedhetetlen a díszlettervezés tanulásához, gyakorlásához, ezért semmi nem felejthető el! Csak hiánytalan tudás az elégséges a színpadi munkához, hiszen életek múlhatnak rajta. Épp ezért csak három osztályzatot lehet szerezni: a kifogástalan műhelyrajzokra és dolgozatra jelest (5), a nem kifogástalan, de lényeges ismerethiányt nem mutató munkára jót (4), ez alatt csak elégtelent (1).
Oktatási módszerek: elmélet és gyakorlat
Javasolt tanulási módszerek: Színházi és filmes díszletek elemzése, színházi épület bejárások, díszletszerelések
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma: tervezési koncepcióhoz tervek és műhelyrajzok készítése analóg és digitális technikákkal
Felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök: papír alapú tervezéshez szükséges rajzeszközök, illetve szoftverismeret (SketchUp, Archicad) és számítástechnikai eszközök (laptop, asztali gép, digitális rajztábla)
Szabadon választható (az infrastrukturális adottságokat figyelembe véve) tárgyként meghirdetve a jelentkező hallgatók létszáma (a tárgyat kötelezően felvevő hallgatóval együtt): évfolyam létszám

87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet:

54. § (2)⁹⁵ A képzési és kimeneti követelmények szerint megszerezhető kompetenciák alapján meghatározott tanterv kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakból, tantervi egységekből, továbbá

kritériumkövetelményekből épül fel. Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

Nft 2011. évi CCIV. törvény

49. § (2)²²⁹ A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson.